

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразіньський інститут
міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

галузь знань: **С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»**

спеціальності **С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціальностями)»**

спеціалізації **С1.01 «Економіка»**

вид дисципліни: **обов'язкова**

ННІ «Каразіньський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

28 серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин та логістики Матюшенко Ігор Юрійович

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Економічна теорія підприємництва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Міжнародне підприємництво»

бакалавра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціальностями)»

спеціалізації C1.01 «Економіка»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань і навичок із опанування теоретичними аспектами економічної теорії підприємництва, набуття практичних навичок застосування технологічного прогнозування розвитку підприємництва для встановлення пріоритетів розвитку країн світу й України в умовах нової промислової революції.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- навести глобальні проблеми й основні теорії економічного розвитку;
- охарактеризувати інноваційні теорії економічного розвитку;
- проаналізувати трансформацію економіки і суспільства на інноваційній основі;
- охарактеризувати інноваційний процес і тріаду технологічного прогресу;
- проаналізувати вплив технологічних інновацій на розвиток суспільства;
- охарактеризувати конвергенцію знань, технологій і суспільства як механізм вирішення глобальних проблем;
- надати характеристику нової промислової революції XXI століття та передових виробничих технологій;
- проаналізувати вплив нової промислової революції на економіку, бізнес, національне та глобальне, суспільство та особистість;
- охарактеризувати глобальні технологічні прогнози країн-лідерів і України;
- розглянути перспективи розвитку науково-інноваційного потенціалу та високотехнологічних галузей в Україні;
- охарактеризувати трансфер технологій, помилки реалізації інновацій, помилки підприємця та мистецтво залучення грошей;
- надати характеристику Бізнес-моделей інноваційного підприємства та їх перетворення в умовах нової промислової революції;
- охарактеризувати організаційні механізми науково-технологічного розвитку;
- надати характеристику євроінтеграційним реформам України у сфері науки і технологій.

1.3. Кількість кредитів:

Денна форма навчання: бакалавр – 4

1.4. Загальна кількість годин:

Денна форма навчання: бакалавр – 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
Обов'язкова

Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-
Семестр	
1-й	-
Лекції	
16 год.	4 год
Практичні заняття	
16 год.	-
Семінарські заняття	
16 год.	8 год.
Самостійна робота	
72 год.	108 год
Індивідуальні завдання (не передбачені)	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- *Загальних компетенцій:*

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

- *Фахових компетенцій:*

ФК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

ФК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

ФК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

ФК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК16. Здатність оцінювати та прогнозувати вплив глобальних політичних та економічних подій на підприємницьке середовище для прийняття обґрунтованих підприємницьких рішень

1.7. Заплановані результати навчання:

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

1.8. Пререквізити: не передбачено

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти реалізації технологій суспільного розвитку

Тема 1. Глобальні проблеми й основні теорії економічного розвитку

- 1.1. Глобальні проблеми людства
- 1.2. Основні концепції та теорії економічного розвитку сучасного суспільства
- 1.3. Еволюція теорії сучасного суспільства

Тема 2. Інноваційні теорії економічного розвитку

- 2.1. Еволюція теорії технологічних змін
- 2.2. Сучасні теорії інформаційної економіки
- 2.3. Порівняльна характеристика актуальних техніко-економічних парадигм, спрямованих на вирішення глобальних проблем

Тема 3. Трансформація економіки і суспільства на інноваційній основі

- 3.1. Основні типи та моделі розвитку економіки. Поняття розвиненої країни та країни, що розвивається
- 3.2. Співвідношення інновацій і модернізації. Ліпфродінг. Співставлення суспільства традиційного і суспільства з наздоганяючим і випереджальним типом економічного розвитку
- 3.3. Поняття і види трансформацій. Технологічні революції та технологічні перевороти. Глобальна технологічна криза початку ХХ століття
- 3.4. Особливості глобальної технологічної революції ХХІ століття. Інституційні та структурні трансформації економічного ладу

Тема 4. Інноваційний процес і тріада технологічного прогресу

- 4.1. Економічна сутність і класифікація інновацій. Мотиви, види, рівень новизни і просторова сфера інновацій. Підтримувальні та підривні інновації
- 4.2. Стадії інноваційного процесу. Співвідношення новини і інновацій, інноваційного продукту і інноваційної продукції. Тріада технологічного прогресу: винаходи, інновації, інвестиції
- 4.3. Визначення, суб'єкт і об'єкт інноваційної діяльності. Поняття інноваційного підприємства, інноваційного потенціалу

Тема 5. Вплив технологічних інновацій на розвиток суспільства

- 5.1. Поняття «технологія». Взаємозв'язок технологічного та економічного потенціалів нововведень
- 5.2. Визначення, життєвий цикл і структура технологічного укладу. Періодизація основних хвиль інноваційного розвитку
- 5.3. Поняття конвергенції технологій і технологічної конвергенції. Карта конвергенції нових технологій
- 5.4. Конвергенція NBIC-технологій – ключовий фактор шостого укладу. Надгалузовий характер конвергенції NBIC-технологій

Тема 6. Конвергенція знань, технологій і суспільства як механізм вирішення глобальних проблем

- 6.1. Поняття конвергенції знань, технологій і суспільства (КЗТС). Механізми конвергенції. Фази конвергенції
- 6.2. Платформа фундаментальних інструментів NBIC. Синергетичний ефект конвергенції NBIC-технологій
- 6.3. Платформи людського, земного і соціального виміру КЗТС

Тема 7. Нова промислова революція ХХІ століття та передові виробничі технології

- 7.1. Ознаки і основні концепції нової промислової революції ХХІ століття. Індустрія 4.0

7.2. Визначення, характерні ознаки та пріоритетні напрями розвитку передових виробничих технологій. Органічне поєднання конвергенції NBIC-технологій і факторів Smart TEMP у промисловому виробництві

7.3. Мегатренди: фізичний, цифровий та біологічний блоки. Очікувані переломні моменти до 2025 року

РОЗДІЛ 2. Перспективи суспільного розвитку в умовах нової промислової революції в країнах світу й Україні

Тема 8. Вплив нової промислової революції на економіку, бізнес, національне та глобальне, суспільство та особистість

8.1. Вплив нової промислової революції на сучасну економіку

8.2. Вплив Індустрії 4.0 на розвиток бізнесу

8.3. Співвідношення Індустрії 4.0 з національним і глобальним

8.4. Вплив нової промислової революції на суспільство і особистість

Тема 9. Глобальні технологічні прогнози країн-лідерів і України

9.1. Досвід проведення форсайт-прогнозів країн світу. Основні методи форсайту

9.2. Глобальні технологічні прогнози та розвиток конвергентних технологій у розвинених країнах – США, ЄС, Японії, Кореї

9.3. Прогнози науково-технологічного розвитку і конвергентних технологій у країнах, що розвиваються: Китаї, Індії та Росії

9.4. Прогнозні оцінки розвитку проривних виробничих технологій в країнах світу

9.5. Форсайт-прогнозування технологічного розвитку економіки України

Тема 10. Перспективи розвитку науково-інноваційного потенціалу та високотехнологічних галузей в Україні

10.1. Практика визначення високотехнологічних галузей в країнах світу й Україні

10.2. Використання проривних технологій у медицині й агропромисловому комплексі України

10.3. Розробка нанотехнологій, наноматеріалів і нових матеріалів в Україні

10.4. Конвергентні технології в ІКТ і електроніці України

10.5. Вирішення енергетичної та екологічної проблем України на основі конвергентних технологій

10.6. Модернізація авіакосмічного комплексу України з використанням конвергентних технологій

Тема 11. Трансфер технологій, помилки реалізації інновацій, помилки підприємця та мистецтво залучення грошей

11.1. Сутність, основні фази, механізми трансферу технологій

11.2. Класичні помилки реалізації інновацій, стандартні пастки реалізації ідеї, вибір концепції ключових компетенцій

11.3. Основні помилки підприємця. Мистецтво залучення грошей

11.4. Правила презентації стартапа

Тема 12. Бізнес-моделі інноваційного підприємства та їх перетворення в умовах нової промислової революції

12.1. Ключові елементи та інструменти розвитку бізнес-моделей: компоненти і канва, мережа створення цінності, ціннісна пропозиція, доходи і ціноутворення

12.2. Інноваційне перетворення бізнес-моделей в умовах Індустрії 4.0. Навігатор для бізнес-моделей

12.3. Управління змінами, збалансована система показників, маршрут виконавця, планування за принципом «розкриття інформації»

Тема 13. Організаційні механізми науково-технологічного розвитку

13.1. Поняття і основні складові науково-інноваційної інфраструктури. Національні інноваційні системи

13.2. Сучасні механізми взаємодії елементів інфраструктури: кластери, технологічні платформи, інноваційні екосистеми

13.3. Стратегія розумних спеціалізацій регіонів

Тема 14. Євроінтеграційні реформи України у сфері науки і технологій

14.1. Формування спільного Європейського та Українського національного дослідницького простору

14.2. Реалізація стратегії розумних спеціалізацій регіонів в Україні

14.3. Імплементация Україною євроінтеграційних реформ у сфері науки і технологій

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	073 «Менеджмент» 1-й рік;											
	усьог	у тому числі					усь	у тому числі				
	о	л	п	розр. роб.	конт	с.р.	ого	л	п	розр. роб.	конт	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Теоретичні аспекти реалізації технологій суспільного розвитку</i>												
Тема 1. Глобальні проблеми й основні теорії економічного розвитку	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Інноваційні теорії економічного розвитку	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Трансформація економіки і суспільства на інноваційній основі	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Інноваційний процес і триада технологічного прогресу	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Вплив технологічних інновацій на розвиток суспільства	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 6. Конвергенція знань, технологій і суспільства як механізм вирішення глобальних проблем	8	1	2	-	-	5	8	-	2	-	-	6
Тема 7. Нова промислова революція XXI століття та передові виробничі технології	12	2	4	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Разом за розділом 1	60	8	16	-	-	36	60	2	4	-	-	54
<i>Розділ 2. Перспективи суспільного розвитку в умовах нової промислової революції в країнах світу й Україні</i>												
Тема 8. Вплив нової промислової революції на економіку, бізнес,	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8

національне та глобальне, суспільство та особистість												
Тема 9. Глобальні технологічні прогнози країн-лідерів і України	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 10. Перспективи розвитку науково-інноваційного потенціалу та високотехнологічних галузей в Україні	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 11. Трансфер технологій, помилки реалізації інновацій, помилки підприємця та мистецтво залучення грошей	8	1	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 12. Бізнес-моделі інноваційного підприємства та їх перетворення в умовах нової промислової революції	8	1	2	-	-	5	8		2			6
Тема 13. Організаційні механізми науково-технологічного розвитку	8	1	2	-	-	5	12	2	2			8
Тема 14. Євроінтеграційні реформи України у сфері науки і технологій	12	2	4	-	-	6	8					8
Разом за розділом 2	60	8	16	-	-	36	60	2	4	-	-	54
Усього годин	120	16	32			72	120	4	8	-	-	108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
		бакалавр 1-й рік	бакалавр 1-й рік
1	Глобальні проблеми й основні теорії економічного розвитку	1	-
2	Інноваційні теорії економічного розвитку	1	-
3	Трансформація економіки і суспільства на інноваційній основі	1	-
4	Інноваційний процес і триада технологічного прогресу	1	-
5	Вплив технологічних інновацій на розвиток суспільства	1	-
6	Конвергенція знань, технологій і суспільства як механізм вирішення глобальних проблем	1	2
7	Нова промислова революція XXI століття та передові виробничі технології	2	2
8	Вплив нової промислової революції на економіку, бізнес, національне та глобальне, суспільство та особистість	1	-
9	Глобальні технологічні прогнози країн-лідерів і України	1	-
10	Перспективи розвитку науково-інноваційного потенціалу та високотехнологічних галузей в Україні	1	-
11	Трансфер технологій, помилки реалізації інновацій, помилки підприємця та мистецтво залучення грошей	1	-
12	Бізнес-моделі інноваційного підприємства та їх перетворення в умовах нової промислової революції	1	2
13	Організаційні механізми науково-технологічного розвитку	1	2
14	Євроінтеграційні реформи України у сфері науки і технологій	2	-
	Разом	16	8

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
		бакалавр 1-й рік	бакалавр 1-й рік
1	Глобальні проблеми й основні теорії економічного розвитку	1	-
2	Інноваційні теорії економічного розвитку	1	-
3	Трансформація економіки і суспільства на інноваційній основі	1	-
4	Інноваційний процес і тріада технологічного прогресу	1	-
5	Вплив технологічних інновацій на розвиток суспільства	1	-
6	Конвергенція знань, технологій і суспільства як механізм вирішення глобальних проблем	1	-
7	Нова промислова революція XXI століття та передові виробничі технології	2	-
8	Вплив нової промислової революції на економіку, бізнес, національне та глобальне, суспільство та особистість	1	-
9	Глобальні технологічні прогнози країн-лідерів і України	1	-
10	Перспективи розвитку науково-інноваційного потенціалу та високотехнологічних галузей в Україні	1	-
11	Трансфер технологій, помилки реалізації інновацій, помилки підприємця та мистецтво залучення грошей	1	-
12	Бізнес-моделі інноваційного підприємства та їх перетворення в умовах нової промислової революції	1	-
13	Організаційні механізми науково-технологічного розвитку	1	-
14	Євроінтеграційні реформи України у сфері науки і технологій	2	-
	Разом	16	-

5. Самостійна робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Глобальні проблеми й основні теорії економічного розвитку	5	8
2	Інноваційні теорії економічного розвитку	5	8
3	Трансформація економіки і суспільства на інноваційній основі	5	8
4	Інноваційний процес і тріада технологічного прогресу	5	8
5	Вплив технологічних інновацій на розвиток суспільства	5	8
6	Конвергенція знань, технологій і суспільства як механізм вирішення глобальних проблем	5	6
7	Нова промислова революція XXI століття та передові виробничі технології	6	8
8	Вплив нової промислової революції на економіку, бізнес, національне та глобальне, суспільство та особистість	5	8
9	Глобальні технологічні прогнози країн-лідерів і України	5	8
10	Перспективи розвитку науково-інноваційного потенціалу та високотехнологічних галузей в Україні	5	8
11	Трансфер технологій, помилки реалізації інновацій, помилки підприємця та мистецтво залучення грошей	5	8
12	Бізнес-моделі інноваційного підприємства та їх перетворення в умовах нової промислової революції	5	6

13	Організаційні механізми науково-технологічного розвитку	5	8
14	Євроінтеграційні реформи України у сфері науки і технологій	6	8
	Разом	72	108

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальною програмою

7. Методи навчання

Лекція як поєднання словесних, наочних, індуктивних, дедуктивних, пояснювально-ілюстративного методів навчання, бесіди, дискусії.

Практичне навчання як поєднання методу кейсів, проблемного підходу, евристичного, дослідницького та проєктного методів.

Застосування інтерактивних засобів навчання через використання навчальних платформ LMS Moodle та їх можливостей, зокрема: інтерактивні технології кооперативного навчання, інтерактивні технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проєкт, пошук інформації, коло ідей, мозковий штурм, case-метод, метод визначення позиції, відстоювання заданої позиції, порівняння альтернативних позицій, дискусія, дебати.

8. Методи контролю

Контроль рівня знань є невід'ємною складовою навчального процесу. Оцінювання знань студентів з дисципліни «Економічна теорія підприємництва» враховує всі види занять, передбачених навчальним планом. Перевірка знань та навичок студентів проводиться за допомогою поточного, проміжного й підсумкового контролю. Під час вивчення дисципліни «Економічна теорія підприємництва» застосовуються наступні методи оцінювання знань:

- *поточний контроль* здійснюється на семінарських і практичних заняттях під час усних відповідей студентів, рішення задач, розв'язання практичних та аналітичних завдань;
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену з усього курсу.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання														Підсумковий контроль	Сума	
Розділ 1							Розділ 2									Разом
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14			
2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання результативності роботи здобувачів при виконанні поточних завдань

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок виконання практичних завдань, умінь самостійно опрацьовувати методичну фахову літературу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. Повнота відповіді або виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень сформованості логічних умінь:

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійної роботи студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – вміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння вмінням творчо-пошукової діяльності.

Шкала оцінювання

	Оцінка
--	--------

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	Незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Матюшенко І. Ю., Родченко В. Б., Борисенко М. Б. Технології суспільного розвитку: навч. посібн. (у 2 частинах). Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019; Ч. І. 384 с.; Ч. ІІ. 596 с.
2. Навчально – методичне забезпечення дисципліни.

Допоміжна література

1. Економічна теорія підприємництва: практикум. Для студентів факультету економічних наук. Спеціальність «Економіка». Друге видавництво: доповнене та оновлене / Укл. Іванова Н.Ю., Шевченко О.О.- К.: НаУКМА, 2021. 71 с.
2. Грінгард С. Інтернет речей / пер. з англ. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2018. 176 с.
3. Дідківський М. І. Міжнародний трансфер технологій: навч. посібн. Київ: Знання, 2011. 365 с.
4. Іто Дж., Хау Дж. Передбачення: що нам готує найближче майбутнє / пер. з англ. Харків: Віват, 2018. 352 с.
5. Келлі К. Невідворотнє. 12 технологій, що формують наше майбутнє / пер. з англ. К.: Наш формат, 2018. 304 с.
6. Кизим М. О., Матюшенко І. Ю. NBIC-технології як ключовий фактор розвитку ІКТ і мікроелектроніки в країнах світу і Україні: моногр. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2015. 432 с.
7. Кизим М. О., Матюшенко І. Ю., Шостак І. В., Данова М. О. Форсайт-прогнозування пріоритетних напрямів розвитку нанотехнологій і наноматеріалів у країнах світу й Україні: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2015. 272 с.
8. Кизим М. О., Матюшенко І. Ю. Перспективи розвитку і комерціалізації нанотехнологій в економіках країн світу та України: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2011. 392 с.
9. Матюшенко І. Ю. Розробка і впровадження конвергентних технологій в Україні в умовах нової промислової революції: організація державної підтримки: монографія. Харків: ФОП Александрова К. М., 2016. 556 с.
10. Матюшенко І. Ю. Перспективи розвитку конвергентних технологій в країнах світу й Україні для вирішення глобальних проблем: монографія. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2017. 448 с.
11. Матюшенко І. Ю., Хаустова В. Є., Князев С. І. Інституційна підтримка науково-інноваційного розвитку при формуванні єдиного дослідницького простору в країнах ЄС і Україні. *Наука та інновації*. 2017. 13 (2). С. 5-26. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin13.02.005>
12. Матюшенко І. Ю. Технологічна конкурентоспроможність України в умовах нової промислової революції і розвитку конвергентних технологій. *Проблеми економіки*. 2016. № 1. С. 108-120.
13. Матюшенко І. Ю., Костенко Д. М. Передові виробничі технології – ключ до якісної трансформації і зростання високотехнологічного експорту України до 2030 року. *Бізнес Інформ*. 2016. №3. С. 32-43.

14. Остервальдер А., Пінє І., Бернарда Г., Сміт А. Розробляємо ціннісні пропозиції. Як створити продукти та послуги, яких хочуть клієнти / пер. з англ. Київ: Наш формат, 2018. 322 с.
15. Росс А. Індустрії майбутнього / пер. з англ. Київ: Наш формат, 2017. 320 с.
16. Роуз Д. Дивовижні технології. Дизайн та Інтернет речей / пер. з англ. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2018. 336 с.
17. Технологічний імператив стратегії соціально-економічного розвитку України: монографія / [Федулова Л. І., Бажал Ю. М., Осецький В.Л. та ін.]. Київ, 2011. 655 с.
18. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015–2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 136 с.
19. Bainbridge W. S., Roco M. C. (eds.). Handbook of Science and Technology Convergence. Dordrecht: SpringerNature, 2016. URL: <http://www.springer.com/us/book/9783319070513>
20. Global Trends 2030: Alternative Worlds / National Intelligence Council. 2012. 166 p. URL: <http://globaltrends2030.files.wordpress.com/2012/11/global-trends-2030-november2012.pdf>
21. Roco M.C., Bainbridge W.S. The new world of discovery, invention, and innovation: convergence of knowledge, technology and society. Dordrecht: Springer, 2013. URL: https://www.nsf.gov/crssprgm/nano/MCR_130831_Convergence KTSRoco+Bainbridge_JNR2013_17p.pdf
22. Shostak I., Matyushenko I., Romanenkov Yu., Danova M., Kuznetsova Yu. Computer support for decision-making on defining the strategy of green it development at the state level / Green IT Engineering: Concepts, Models, Complex Systems Architectures. V. Kharchenko, Y. Kondratenko, J. Kacprzyk (Eds.), Vol. 3. Berlin, Heidelberg: Springer International Publishing. 2018. 1–26.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Матюшенко І.Ю. Дистанційний курс “Економічна теорія підприємництва”. – Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14646>
2. Перша українська електронна бібліотека підручників - <http://pidruchniki.com.ua>
3. Електронна інтернет онлайн "Бібліотека Студента UaRus" © 2010 - <http://www.studentbooks.com.ua>
4. <http://zakon2.rada.gov.ua>
5. <http://ukrstat.gov.ua/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=14646>